

Dags att sätta dig vid datorn!

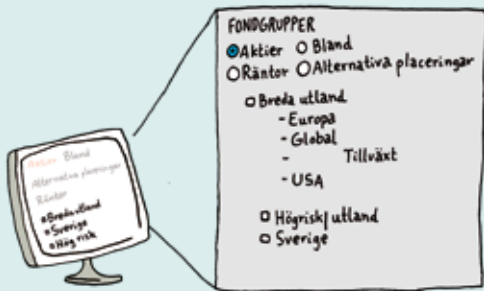
Dags att lära känna **Fondindex**

Sedan 2007 har Morningstar nya fondindex för fonder som finns på den svenska marknaden. Fondindex kan du använda för att utvärdera en fond som du redan har eller som stöd för att välja en ny fond. Ett fondindex visar som sagt den genomsnittliga avkastningen för fonder med en viss placeringsinriktning.

För att underlätta att hitta ”rätt” index delas Morningstars fondindex först in i fyra huvudkategorier: aktiefonder, räntefonder, blandfonder och alternativa placeringar. I nästa nivå finns indelning i mer detaljerade fondindex.

Nu är det dags att slå på datorn och gå in på www.morningstar.se. Klicka på vänsterspaltens **fondindex**. Här ser du de fyra olika huvudgrupperna. Morningstar kallar olika fondtyper för ”fondgrupper” och har delat in fonderna i grupper på olika nivåer. Överst hittar du huvudgruppen, exempelvis aktiefonder. Om du klickar i denna ruta får du nästa nivåindelning osv.

Det finns index för många olika nivåer, sammanlagt 171 olika index. Eftersom index är ett genomsnitt kan det inte överträffas av alla, även om var och en av fonderna har detta som mål.

1. Du kan söka information om och utvärdera en specifik fond. Skriv in namnet på fonden i rutan längst ner på sidan. Om du vet vilken fondtyp du söker kan du leta fram fonden genom att direkt välja fondgrupp.

2a. Du kan se hur olika fondtyper har utvecklats. När du ska välja en viss fondtyp kan du ha hjälp av att jämföra olika typer med varandra.

2b. När du valt fondtyp är det dags att jämföra fonder inom samma grupp för att komma fram till vilken enskild fond som du vill börja spara i.

Morningstars fondindex ger dig information om fondernas ranking. Dels får du veta på vilken plats olika fonder hamnar för olika tidsperioder. Det är ranking för fem år som kommer upp, men du kan klicka på den tidsperiod som du är intresserad av. Ovanför ranking hittar du information om hur många fonder som rankas i den valda gruppen.

Morningstar delar vid ranking in fonderna i fyra lika stora delar. I första kvartilen (fjärdedelen) finns de 25 procent av fonderna som haft högst avkastning, i fjärde kvartilen finns de 25 procent av fonderna som har lägst avkastning för de olika tidsperioder som finns att välja på. I vilken fjärdedel fonden har kommit visas med fyra olika färger.

EXEMPEL 1: JAG VILL UTVÄRDERA EN FOND JAG REDAN HAR

Vad jag söker är information om hur den har presterat. Om jag inte vet vilken fondgrupp som fonden tillhör så börjar jag med att skriva in namnet på fonden i rutan längst ned på sidan **fondindex** hos www.morningstar.se. Jag väljer att titta på en fond som jag här kallar A-fonden och skriver in fondens rätta namn i rutan. Jag ser att av alla fonder som finns i fondindex har den varit nr 535 av 1 748 fonder under den senaste femårsperioden.

Klicka på namnet på fonden så kommer diagram upp som visar alla fondindex som fonden jämförs med på flera olika nivåer:

Aktier

Aktier/Sverige

Aktier/Sverige/Sverige, Diversifierade

Aktier/Sverige/Sverige, Diversifierade/Global & Sverige

Ranking – vilken plats i ordningen som en fond kommer bland andra jämförbara fonder. Bara en fond är nr 1.

Nu går jag tillbaka till första sidan genom att klicka på **fondindex** uppe i vänstra hörnet. Jag klickar mig fram via **Aktier/Sverige/Sverige, Diversifierade/Global & Sverige**. I tabellen klickar jag på fondgruppens namn. Upp kommer då ett diagram som visar utvecklingen för gruppen. Ovanför finns en smal menyrad och där klickar jag på **fonder inom fondgruppen** och listan kommer upp på skärmen.

Den fond som jag utvärderar visar sig vara nr 2 av 25 liknande fonder under den senaste femårsperioden och nr 4 under den senaste treårsperioden. Den behåller

jag, även om den inte har varit allra bäst. Fonden har fått bästa färgen grönt under två av de fyra perioderna som visas. Att den inte tillhört de allra bästa 25 procenten av fonderna i gruppen på kort sikt tycker jag inte spelar så stor roll. Jag sparar på lång sikt.

Hur hög har avkastningen varit? Jag klickar i den lilla ringen **1-10 år** och får veta att den på fem år har ökat med 69 procent. Genomsnittet, det vill säga fondindex för denna grupp, är 57 procent för femårsperioden.

Jag blev när jag kollade fonden i exemplet ovan nyfiken på att se vilken aktiefond som var nr 1 under den senaste femårsperioden. Jag klickar nu på **fondindex** och vidare på **aktier** och hittar fonden. Det visar sig att den som varit nr 1 av 1 202 fonder under den senaste femårsperioden har grönt (topp 25 procent) under samtliga perioder som visas. Jag klickar i den lilla ringen **1-10 år**. – Oj, så många procent! Är du också nyfiken? Gå in och kolla!

EXEMPEL 2: JAG VILL VÄLJA EN NY FOND

För att välja en fond måste jag först bestämma mig för vilken fondtyp som jag ska välja. Nu bestämmer jag mig för en fond som placerar en stor del i svenska aktier, men det kan också få ingå placeringar i andra länder. Jag klickar på

fondindex i menyn till vänster, klickar sedan i **aktier** och väljer **Sverige**. Jag går högst upp, ovanför tabellen till höger, och klickar på **jämför**. I den långa tabellen över olika fondgrupper bockar jag nu för de grupper jag vill jämföra, exempelvis:

Aktier/Sverige, Rena

Aktier/Sverige, Diversifierade/Norden

Aktier/Sverige, Diversifierade/Global & Sverige

Klicka på rutan **jämför**. Nu visas diagram och siffror för dessa fondgrupper. Jag ser att Nordenfonder har gått bäst i jämförelsen och blir intresserad av en sådan fond.

Jag vill välja en fond i gruppen Aktier/Sverige, Diversifierade/Norden. Då går jag först tillbaka till **fondindex** och klickar eller scrollar mig fram till fondgruppen. Grafen kommer upp som visar fondgruppens genomsnittliga utveckling. Jag klickar ovanför grafen på **fonder inom fondgruppen** och får upp ranking för 30 fonder för den senaste femårsperioden.

När jag har bestämt mig för en viss fond loggar jag in på det fondbolagets hemsida och skriver ut faktabladet för fonden som jag är intresserad av. Sedan finns det flera sätt att köpa fonden – direkt via kontakt med fondbolaget, eller via min rådgivare på banken eller via fondtorg/nätmäklare. Mer om det i ett senare avsnitt.